

Regeringskansliet  
Arbetsmarknadsdepartementet  
103 33 Stockholm

## Arbetsmiljöverkets och Mynak:s redovisning av uppdrag att lämna förslag om organisationsförändring

Statskontoret är regeringens stabsmyndighet inom det förvaltningspolitiska området. Vi är experter på styrning, organisering, effektivisering och omprövning av statlig verksamhet. Över tid har vi analyserat en mängd organisationsförändringar och genomfört drygt 60 myndighetsanalyser.

Statskontoret har inget att invända mot förslaget att lägga samman Arbetsmiljöverket och Mynak. Baserat på våra tidigare analyser ser vi att synergier kan uppstå vid en sammanslagning av två verksamheter och att potentialen är som störst om verksamheterna är närliggande, vilket vi anser att de är i detta fall.

Statskontoret instämmer i myndigheternas bedömning att det utvärderingsuppdrag som i dag ligger på Mynak bör överföras till en annan myndighet. Vi instämmer också i bedömningen att uppgiften om företagshälsovårdens kompetensförsörjning inte bör överföras till Arbetsmiljöverket.

När det gäller myndighetens lokalisering anser vi att frågan om geografisk omlokalisering av verksamheten hade kunnat utvecklas närmare, framför allt om vilka fördelar som en fortsatt lokalisering i Gävle väntas medföra jämfört med de kostnader som detta innebär.

Baserat på de analyser som vi tidigare har gjort av sammanslagningar av myndigheter vill vi framhålla att det ofta tar längre tid än förväntat att genomföra ett förändringsarbete av detta slag och uppnå önskade effekter. Vi ser i andra studier att bland annat ledningsfunktioner och stödfunktioner ofta blir hårt belastade vid stora omställningar, vilket i sin tur kan leda till att deras stöd till kärnverksamheten försämras.<sup>1</sup> Den sammanslagna myndighetens uppdrag blir

---

<sup>1</sup> Statskontoret 2021:8 Myndighetsanalys av Statens historiska museer, sid. 14.

också mer komplext, vilket kan försvåra den interna styrningen och leda till en bristande samsyn kring uppdraget.<sup>2</sup>

## Medskick till regeringen och myndigheterna

Om regeringen vill gå vidare med förslaget till en sammanslagning av Arbetsmiljöverket med Mynak vill Statskontoret göra ett antal medskick, baserat på våra erfarenheter från våra tidigare analyser av organisationsförändringar:

- regeringen behöver utforma ett genomförandeuppdrag, där ett tydligt syfte och motiv för organisationsförändringen kommuniceras.
- regeringen behöver ge förutsättningar, initialt för de båda myndigheterna och därefter för den sammanslagna myndigheten, att klara omställningen. Förutom tydligt syfte behövs resurser, tid för omställning, samt att regeringen fungerar som stöd för myndigheten när den behöver prioritera om i verksamheten.
- regeringen och myndigheterna behöver ha en öppen och transparent dialog om de utmaningar som organisationsförändringen innebär under hela omställningsperioden, både på kort och lång sikt.
- den sammanslagna myndigheten behöver vara förberedd på att organisationsförändringen kommer att ta tid, vilket begränsar möjligheterna till annat utvecklingsarbete.
- den sammanslagna myndigheten behöver prioritera arbetet med att etablera en gemensam organisationskultur.
- myndigheterna bör planera för hur de kan göra nollmätningar och inom den nya myndigheten regelbundna uppföljningar av administrativa kostnader. Om regeringen i efterhand vill veta om faktiska samordningsvinster har realiserats så är detta något som myndigheterna behöver få rimligt med tid för att förbereda.
- Vid sammanslagningar finns en risk att den mindre myndigheten förutsätts anpassa sin verksamhet och sitt arbetssätt till den större myndigheten. Här är det viktigt att den sammanslagna myndigheten utgår från sina breddade uppgifter och ansvarsområden, samt använder sig av ett helhetsperspektiv för att skapa en effektiv och ändamålsenlig verksamhet.

---

<sup>2</sup> Se bland annat Statskontoret 2021:15 En analys av organisationsstrukturen för museimyndigheterna, Statskontoret 2018:25 Myndighetsanalys av Institutet för språk och folkminnen, Statskontoret 2017:4 Myndighetsanalys av Riksarkivet, Statskontoret 2021:8 Myndighetsanalys av Statens historiska museer och Statskontoret 2010 (OOS 1) När flera blir en – om nyttan med enmyndigheter.



### Ett samgående bör följas upp och utvärderas

Om regeringen beslutar om ett samgående bör regeringen följa myndigheterna under arbetet med organisationsförändringen. Detta för att säkerställa att målen med förändringen nås och för att kunna vidta åtgärder om det uppstår negativa konsekvenser i verksamheterna.

Regeringen bör också överväga att låta utvärdera reformen, dels i syfte att kunna vidta åtgärder vid en eventuell negativ påverkan på verksamheten, dels för att få erfarenheter inför andra förändringar i myndighetsstrukturen. En sådan utvärdering kan också vara bredare, och avse även andra eventuella myndigheter som slås ihop som en följd av vad regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2024.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredarna Pia Brundin, föredragande och Åsa von Sydow, samt utredningschef Matilda Ardenfors var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Pia Brundin